

A Bécsi Egyetem Finnugor Nyelvtudományi Tanszékének könyvtára

Timothy Riese

Az 1974-ben alapított Finnugor Nyelvtudományi Tanszék a Bécsi Egyetem egyik legfiatalabb tanszéke. Akkor alapították a tanszéki könyvtárat is. Hogy megértsék könyvtárunk felépítését, érdemes előtte néhány szóban bemutatnunk a tanszékünket és az itt folyó munkát. A Finnugor Nyelvtudományi Tanszéken a kutatói és oktatói munka alapvetően két területre összpontosul:

- ▶ finnugor és magyar nyelvészetre
- ▶ magyar irodalomra.

Tanszékünk tehát a magyarországi magyar tanszék és finnugor tanszék kombinációja.

A bevezető, általános tanulmányok után hallgatóink e két szakág közül választanak, és további speciális tanulmányokat folytatnak. A két szakágon belüli szakterületek közül további választási lehetőségük van. Választhatják pl. a magyar nyelvészetet, az általános finnugrisztikát, a balti-finn nyelvészetet, a régi magyar irodalmat, a mai magyar irodalmat, stb.

Talán felesleges hangsúlyoznunk, hogy egy jól ellátott tanszéki könyvtár nélkülözhetetlen mind a kutató munkához, mind a hallgatók számára, tekintettel arra, hogy a bécsi könyvtárakban általában nem található finnugor nyelvészeti szakkönyvek és folyóiratok. Némi büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy könyvtárunk nemcsak Ausztria egyetlen finnugor könyvtára, de felveszi a versenyt a hasonló magyar egyetemi gyűjteményekkel is. De ez korántsem volt mindig így. Amikor 1974-ben megalapították a tanszéket, a könyvtár állománya nem haladta

meg az 500 kötetet. A magyar Művelődési és a finn Oktatási Minisztérium nagyvonalú könyvadoományainak köszönhetően, továbbá az osztrák Oktatási Minisztérium által, a könyvtár fejlesztésére tanszékünk rendelkezésre bocsátott jelentős anyagi eszközök segítségével a gyűjtemény rövid idő alatt a többszörösére növekedett. Jelenleg a könyvtár állománya 16 ezer kötetet tesz ki, az előfizetett folyóiratok és szakpublikációk száma eléri a nyolcvanat. A könyvtár két fő gyűjtési területe a magyar irodalom és a finnugor, ill. magyar nyelvészeti szakirodalom. Ezen a két területen minden megjelenő művet igyekszünk beszerezni. Ez általában nem okoz különösebb nehézséget, kivételt képeznek a Csehszlovákiában, Jugoszláviában és főleg a Romániában megjelenő magyar könyvek, illetve a Szovjetunió finnugor nemzetiségi területein kiadott, a finnugor népekről szóló, vagy a kisebb finnugor nyelveken megjelenő kötetek. Megtalálható még a magyar történelemtől és a néprajzról szóló alapvető szakirodalom, valamint a finn és észt szépirodalom. Különösen a finn szépirodalmi gyűjteményrész jelentős (1991-ben például ennek a területnek a gyarapítására 30 ezer schillinget költöttünk). Az évek folyamán lehetőségünk nyílt arra is, hogy beszerezzük ismert könyvek értékes, régi kiadásait. Így olyan művekkel is rendelkezünk, mint *Pápai Páriz Ferenc* Latin-magyar szótára és Magyar-latin szótára, *Gyarmathi Sámuel* Affinitása, *Révai Miklós* *Elaboratio* grammatica hungarica c. műve. Könyvtárunk fejlődését nagyban elősegítették a különböző külföldi könyvtárakkal fenntartott kapcsolataink. Partnereink ugyanis sok, ritkaságnak számító, nehezen beszerezhető könyvet ajándékoztak könyvtárunknak. Ilyen együttműködési kapcsolatunk van pl. az Országos Széchényi Könyvtárral, az MTA Könyvtárával, a jugoszláviai Újvidéki Egyetemi Könyvtárral, a Tartui Egyetemi Könyvtárral, valamint az Észt Tudományos Akadémia Könyvtárával.

Nehézségeink nekünk is vannak: Az egyik gondunk az, hogy hamarosan kimerítjük tárolási lehetőségeinket, a másik pedig az, hogy az egyetem nem biztosította a főfoglalkozású könyvtárosi státuszt, emiatt jómagam látom el a könyvtárosi teendőket a tanszéki ügyintéző segítségével.

Mindezek ellenére meggyőződésem, hogy könyvtárunk továbbfejlődése biztosított, és hogy a közeljövőben nemcsak Ausztria, de a környező országok számára is egyre fontosabb finnugor kutatási központtá válik.